

معرفی بادغیس یا قلب پسته‌ی افغانستان

هفته‌نامه دهقان

ولایت بادغیس در شمال غرب افغانستان موقعیت دارد و با ولایت‌های هرات، فاریاب، غور و نیز با کشور ترکمنستان هم‌مرز است. مساحت آن در حدود (۲۰۷۹۴) کیلومتر مربع است. نفوس این ولایت نظر به ارقام ارائه شده از سوی اداره احصاییه مرکزی افغانستان در سال ۱۳۹۷ به (۵۳۰۵۷۴) تن می‌رسد. مردم این ولایت اضافه از سه درصد در شهر و متباقی در روستاها زنده‌گی می‌کنند. ۵۱ درصد از جمعیت این ولایت را مردان و ۴۹ درصد آن را زنان تشکیل می‌دهند و در حدود ۸۵ درصد مردم بادغیس به زراعت و مالداری مشغول‌اند. جنگل‌های پسته، ارچه و چراگاه‌ها از منابع طبیعی مهم ولایت بادغیس می‌باشند، بادغیس دارای هفت ولسوالی بوده (ولسوالی قادس، مقر، آب‌کمری، جوند، بالامرغاب، غورماچ و قلعه نو مرکز ولایت) که از جمله ولسوالی غورماچ نسبت فاصله زیاد از قلعه نو مرکز ولایت، در این اواخر موقتاً مربوط ولایت فاریاب شده است.

تقسیمات نفوس به اساس واحد اداری:

ولسوالی مساحت به کیلو متر مربع جمعیت

قلعه نو مرکز ولایت ۱۱۵۸ ۷۲۶۱۹

آب‌کمری ۲۲۵۰ ۸۰۳۵۲

مقر ۱۴۵۰ ۲۵۹۱۹

قادس ۲۳۸۶ ۹۹۲۹۰

جوند ۷۰۰۰ ۸۶۱۰۰

بالامرغاب ۵۱۵۰ ۱۰۶۱۱۵

غورماچ ۱۴۰۰ ۶۰۱۷۹

مجموع ۲۰۷۹۴ ۵۳۰۵۷۴

بادغیس از لحاظ ساختار فیزیکی اکثرآ از تپه‌های خاکی تشکیل شده است که این ساختار فیزیکی به اساس ارقام دست داشته، شش درصد اراضی هموار، ۱۶ درصد کوهستانی، ۷۸ درصد تپه‌ای می‌باشد. بادغیس یکی از جمله ولایاتی است که از بابت داشتن منابع طبیعی نباتی و حیوانی غنی بوده که حسب احصاییه انجام شده طی سال‌های اوایل جمهوریت، تمام ساحه اشجار طبیعی بادغیس یعنی ساحه زیر پوشش جنگل‌ها ۱۰۱ هزار هکتار سنجش گردیده بود که از این جمله، ۹۱ هزار هکتار جنگل‌های پسته، ۱۰ هزار هکتار جنگل ارچه و ۱۰ هزار هکتار چراگاه طبیعی را احتوا می‌کرد، نسبت نابسامانی‌های سه دهه گذشته، سنجشی که اخیراً از ساحه جنگل پسته به عمل آمده است، در حال حاضر در حدود ۲۸-۳۰ هزار هکتار جنگل پسته و دو هزار هکتار جنگل ارچه باقی مانده است و ساحات چراگاه‌های طبیعی تخریب و به زمین‌های زراعتی بدل شده است و قسماً ظالمانه غصب گردیده است.

بادغیس دارای حدود (۱۹۴۷۱) هکتار زمین‌های آبی و بیش از (۹۳۶۲۰) هکتار زمین للمی، همچنان دارای (۹۶۶،۵۰) هکتار زمین آبی باغ‌های میوه گوشتی و خسته سنگی و (۱۵۰۰) هکتار زمین للمی باغ‌های پسته شخصی می‌باشد، اراضی زراعتی بادغیس در حدود بیش از ۸۵ درصد للمی می‌باشند.

آب و هوا در ولایت بادغیس خشک است، در زمستان برف و باران می‌بارد و در تابستان بادهای موسمی دارد. ولایت بادغیس به خاطر کوهستانی بودن آن به ویژه در نواحی جنوب غرب و جنوب شرقی مناظر زیبایی طبیعی زیادی دارد. اقتصاد این ولایت عمدتاً بر محصولات زراعتی متکی است. زراعت آن به شکل للمی بوده کمتر از وسایل و لوازم تخنیکي و مدرن در آن کار گرفته می‌شود، حاصلات زراعتی آن عبارت‌اند از گندم، جو، جوار، نخود، زیره، کنجد، تربز، خربزه و ... می‌باشد. بادغیس از قدیم‌الایام تا امروز به نام گدام خراسان و حوزه غربی افغانستان مشهور بوده است. جنگل‌های پسته و محصول آن در بادغیس، منبع بزرگ عایداتی مردم و بخش عمده صادرات افغانستان را تشکیل می‌دهد. پیشه‌ی دوم مردم این دیار مالداري و تربیه گوسفند نوع قره‌قل است که از همین مدرک هم‌ساله گوسفند، پوست قره‌قل، پشم، گرک و قروت به سایر ولایت‌ها و نیز به خارج صادر می‌شود.

محصولات تولیدی غله‌جات، حبوبات، سبزیجات و میوه‌جات ولایت بادغیس

محصول ساحات کشت به هکتار تولید به متریک تن

-گندم: ۵۳۴,۱ هکتار ۱۲۱۱۲۹,۰۴ تن

-سبزیجات: ۶۵۳ هکتار ۱۵۰۴۹ تن

-میوه‌جات: ۱۶۹۶ هکتار ۲۲۵۰۶۲ تن

-زعفران: ۹,۴۸ هکتار ۶,۵ کیلوگرام

-پسته: ۳۰ هکتار ۲۱۰۰۰

مالداري

بر اساس سروی‌های انجام شده، در حدود ۷۰ درصد مردان و ۱۵ درصد زنان در ولایت بادغیس، مشغول کشاورزی و مالداري‌اند. سالانه در ولایت بادغیس ۶۶۸۳۲۱ رأس گوسفند تربیت می‌شود که از آن ۷۹,۵ تن پشم تولید می‌شود و نیز این ولایت سالانه با تربیت ۲۶۸۳۸۵ رأس بز، ۱۲ تن کرک تولید می‌کند.

منابع آبی در ولایت بادغیس

بادغیس یکی از جمله ولایت‌هایی است که به مشکل کم‌آبی مواجه است، با توجه به این که بخش کشاورزی در این ولایت از اهمیت ویژه برخوردار است و عمدتاً منبع تامین‌کننده‌ی آب بخش کشاورزی و مالداري دریاها و چشمه‌سارها و کاریزها بوده که از بارندگی‌های موسمی سالانه تغذیه می‌گردد، اما بدبختانه آن هم از اثر تداوم خشک‌سالی‌ها تقابل یافته که حتاً در بعضی مناطق از بین رفته است. این منابع از دست رفته را می‌بایست از طریق اعمار بندهای آب‌گردان کوچک و بزرگ و ذخیره آب‌های موسمی احیا و به دست آورد.

فعالیت‌های انجام شده در سکتور زراعت طی چند سال اخیر در بادغیس

در سکتور زراعت سرمایه‌گذاری‌های زیادی در بخش توسعه و ترویج احداث باغ‌های میوه و خصوصاً پسته مراکز صحت حیوانی، ترویج

تخم‌های بذری، مبارزه علیه آفت‌ها و بیماری‌های نباتی و حیوانی، احداث شبکه‌های آبیاری صورت گرفته است.

کشت و زراعت مردم این ولایت به شکل عنعنه‌ای صورت می‌گیرد، ریاست زراعت و مؤسسات همکار تخم‌های اصلاح‌شده‌ی گندم به طور

سب‌ساییدی، سبزیجات و حبوبات را به طور رایگان در دسترس ده‌ها قریب قرار داده و در زمینه‌ی چگونگی کشت به شکل قطاری و

دست‌پاش و نحوه کنترل آفات و امراض نباتی، کنترل و مبارزه علیه مگس خربزه را برای ده‌اقلین آموزش داده‌اند. در ولایت بادغیس سه مرکز صحت حیوانی مجهز با تجهیزات مورد ضرورت در سه واحد اداری اعمار گردیده و فعال می‌باشند، مراکز دوا و القاح مصنوعی فعالیت دارند و یک فارم تحقیقاتی در مرکز این ولایت وجود دارد.

چالش‌ها و مشکلات

- نبود زیربناها و طرح‌های ملی زراعتی،
 - نبود احصاییه دقیق از اعداد و ارقام زراعتی در سطح ولایت،
 - ضعف اقتصادی دهقانان و عدم حمایت دولت برای تهیه تسهیلات زراعتی،
 - کمبود بودجه و مدیریت از منابع طبیعی و آب‌های روان و زیر زمینی در ولایت،
 - خرابی راه‌های مواصلاتی و نبود امنیت کامل بین راه‌های ولسوالی‌ها و دیگر ولایت‌ها،
 - کم‌توجهی به ارزش‌افزایی نبات پسته، زیره و کجند،
- ریاست زراعت، آبیاری و مالدرای ولایت بادغیس اخیراً روی طرح ایجاد مرکز پروسس پسته در این ولایت کار می‌کند. طبق تجزیه و تحلیل آمارهای مربوط به ایجاد مرکز پروسس پسته، سالانه در ولایت بادغیس به ارزش حدود پنج میلیون دالر امریکایی ارزش‌افزایی روی محصولات پسته صورت خواهد گرفت. همچنان کرابیه و کجند از اقلام مهم تولیدی بادغیس بوده که در بخش پروسس این دو نبات نیز تلاش خواهد شد.